

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

set, misit Legatos ad fratrem ejus Simonem, dicens, ut mitteret sibi argenti talenta centum, & duos filios ejus obfides, & dimissurum se illum promisit. Id fecit Simon, sed Tryphon sefellit fidem, & accepto argento, Jonathanem cum filiis suis trucidari jussit, 1. Maccab. 13. vers. 16. & seqq.

Hic non aurum & argentum requisitum fuit, sed ut liberaremur, Christum vitam suam profundere oportuit. Hinc Petrus: Scitote, quod non corruptibilibus auro & argento redempti estis, 1. Petr. 1. v. 18.

Alias aurum & argentum in magno pretio sunt:

- - - Plurimus auro venit honos.
Auro pulsa fides: auro venalia jura
Aurum lex sequitur.

Sed coram Deo aurum & argentum tantum non valet, ut unicum peccatum expiare, aut ex Diaboli laqueis quenquam redimere & salutem cuiquam comparare possit. Oculi enim ejus non aurum & argentum, quod jam tum ejus est, Hagg. 2. v. 9. sed fidem respiciunt, Jer. 5. v. 3. quæ Christi merito nititur.

Sicut igitur Bernhardus ait: *Ex remedii pretio morbi potest estimari periculum*: ita nos quoque perpendamus, in quantis miseriis & animæ periculo versati fuerimus, quia Christus vitam suam pro nobis dedit, usque dum nos in libertatem asseruit. Quod hoc in nobis efficere debet, ut cautius mercari discentes, caveamus, ne aliquando peccato consentiamus, &

prætermittamus præcepta Domini Dei nostri, Tob. 4. v. 6.

III. *Ex securitatis stabulo*. Id Ecclesia est, de quâ ipse in Evangelio: Et alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, & illas oportet me adducere; & vocem meam audient.

Quando oves in ovili sunt, non modo secuti degunt à vehementibus nimbis, & aliis tempestatibus: sed & à lupis, ut non facile irumpere & damnum facere possint. Ita quidem Ecclesia non omnino à lupis pura est, Matth. 10. v. 16. inveniuntur enim in eâ lupi graves, non parentes gregi, Act. 20. v. 29. Verùm quando ovicula pastori suo unice adhæret, ejusque vocem audit, nullum periculum subest, licet terra loco suo moveretur, & montes in medium mare præcipitentur &c. Deus in medio ejus, non commovebitur, Psal. 46. v. 3. seqq. & non est dubium quin semen suum Deus conservaturus sit, Psal. 22. vers. 31. & hostes prohibitus, ne ovile turbent, ipse enim munus ignitus est in circuitu ejus, Zach. 2. v. 5. & inspectio in electis ejus est, quos non patietur sibi eripi, Sap. 3. v. 9. sed custodiet ut pupillam oculi, Psal. 17. v. 8. donec tandem transferet eos ex ovili hoc in Hierosolymam cælestem, ubi non amplius esurient, neque sitient &c. Apocal. 7. vers. ult.

De Tertio.

Restat *Caucela*, quæ tribus absolvitur
Regulis, quarum
kk 2

1. Pa-

1. *Pastorem dilige.* Ed collineat Christus, dicens: Cognosco oves meas, & cognoscunt me meæ. Per hanc notitiam, juxta indolem linguæ Græcæ, simul exprimitur affectus & effectus paternus, ubi non modò theoreticè sed & practicè suos cognoscit.

Sicut igitur Christus oviculas suas cognoscit, h. e. diligit, alit, & defendit: Ita nostri quoque officii erit, ut noscamus eum, non modò ratione personæ, quod sit verus Deus à Patre ab æterno genitus, & verus homo, ex Mariâ virgine in tempore natus: sed & ratione officii, quod beneficia concernit, quæ nobis acquisivit, ubi nos invicem alloquamur oportet: Diligamus eum, quia prior dilexit nos, 1. Joh. 4. v. 19.

Fiat hoc

1. *Cordialiter*, super omnia, quæ in mundo sunt, juxta illud: *Bar meitu/oder laß seyn. Qui non mecum est, contra me est*, Luc. 11. v. 23.

Coràm Salomone apparuerunt aliquando duæ meretrices afferentes infantem vivum & mortuum. Altera enim puerum suum in somno oppresserat. Utraque vivum infantem desideravit. Salomò quòd litem hanc dirimeret gladium affertit jussit, eo vivum infantem divisurus, & cuilibet partem daturus. Id verò germana mater prohibuit, & alteri infantem vivum dari voluit. Ex quo Salomò hanc genuinam pueri matrem esse, intellexit, 1. Reg. 3. v. 16. & seqq.

Id non incommodè ad Christum applicare possumus, qui animo & affectu verè paterno nos prosequitur, sicuti propter eà Pater æternitatis dicitur, Esa. 9. v. 7. idèò nullos divisores tolerare vult, qui

utrinque claudicant, amicitia enim hujus mundi inimicitia est Dei: quicumque voluerit ergò amicus seculi hujus esse, inimicus Dei constituetur. Jac. 4. v. 4.

2. *Totaliter.* Nihil enim à nobis ipsis habemus, sed gratiâ Dei sumus, quod sumus, 1. Cor. 15. v. 10. ideoque omnia ad Ministerium ejus adhibere, & membra nostra arma justitiæ constituere debemus, Rom. 6. v. 13. ut sanctimoniam sequamur, sine quâ nemo videbit Dominum, Hebr. 12. v. 14. 1. Joh. 5. v. 3.

3. *Finaliter.* Ne tempore necessitatis à Christo nos subducamus, sed in prosperis & adversis, vitâ & morte cum eo perseveremus.

Uxor Lothi exivit quidem Sodomis, erepta ex exitioso igne, & pluvîâ sulphureâ. Sed quid profuit ipsi? Nihil omninò. E desiderio enim terrenorum, contra interdictum Dei respiciens, in statuam salis mutata est, Gen. 19. v. 26.

Cave, ne & tu respicias! Danielem lacus leonum, Dan. 6. v. 23. tres viros socios ejus fornax ardens, Dan. 3. v. 22. Tobiam cæcitas & pauperies, Tob. 2. v. 13. Jobum malorum sentina, Job. 2. v. 20. Apostolos flagella & minæ Pontificum à dilectione Dei avertere non potuerunt, Act. 5. v. 41. hæc exempla tu quoque imitare, & mane Servatori tuo fidelis usque ad mortem, & dabit tibi coronam vitæ, Apoc. 2. v. 11. teque ceu oviculam suam carissimam à dextris sistet, ubi audies vocem amabilem: Venite benedicti, Patris mei, Matth. 25. v. 34.

Diligamus igitur Christum Pastorem nostrum, & vicissim ille diliget nos, tantaq; fide

fide prosequetur, ut non destituamur omni bono, Psal. 34.

Alias ira affecti sumus, ut vitam nostram super omnia amemus, juxta illud, Iob. 2. v. 4. verum dilectio Christi & fiducia in misericordia ejus super vitas melior est, Psal. 63. v. 4. ipse enim resurrectio est & vita, Ioh. 11. v. 26. & promisit, quod omnes, qui credunt in se, non perituri, sed habituri sint vitam æternam, Ioh. 3. v. 15. Firmiter itaque adhærescamus ei, vita enim temporalis abruptitur demum ut filium textoris, Esa. 38. 12. verum ubi pervenerimus in vitam æternam, nunquam moriemur, Ioh. 11. v. 16. sed cum Christo semper erimus, 1. Theff. 4. v. ult.

Artibus & scientiis delectamur: Arte enim periti ubi vis terrarum honorantur iisque dicitur: Amice ascende, Luc. 14. v. 10. confer Iac. 2. v. 3. Verum Christum diligere, supereminens scientia est, Eph. 3. v. 19. est enim Doctor eruditæ linguæ, Esa. 59. vers. 19. à quo habemus artem orandi, Matth. 6. v. 10. artem patiendi, 1. Petr. 2. v. 21. artem moriendi, Luc. 23. v. 46. in ipso enim omnes sapientiæ & scientiæ thesauri absconditi, Col. 2. v. 3. ideo multo magis eum diligere convenit. Ars enim & sapientia à morte non præservat, secus enim Regam omnium quot fuerunt, quotque futuri sunt, sapientissimus non mortuus esset, 1. Reg. 3. v. 12. sed qui sermonem Christi servaverit, mortem non videbit in æternum, Ioh. 8. v. 51.

Nos aurum & argentum, & quæ plura in mundo magni fiunt, diligimus: Verum Christum diligere optima possessio est, hinc Assaph: Quid enim mihi est in cælo. Psal. 73. 25. *Quia in cælo, non habeo aliquid, sed in terra, non habeo aliquid.*

II. Oves sequere. In prælecta Pericope audimus, quod oviculæ Christi nobis describantur

Primo, quod seip sas agnoscant, quod sint sicut oves errantes, quæ perierunt, Psal. 119. v. ult. quod mortuæ sint in peccatis, Eph. 2. 1. quod sub potestate tenebrarum sint, Col. 1. 13. Quia enim ovis animal simplicissimum & infirmissimum est, ideo sub imagine ejus Christus intimam naturæ nostræ corruptionem adumbrare voluit, ut eam penitus inspiciamus, & cognoscamus, qui alias inani imaginatione decipimur, tanquam generatio, quæ sibi munda videtur, & tamen non est lota à sordibus suis, Prov. 30. 12 sicut Phariseus ille, Luc. 18. 11. cum tamen soli Christo omnis gloria debeat, qui nos sanguine mundavit suo, unde recte facimus, si cum Davide dicamus: Erravi sicut ovis quæ periit, quæ te servum tuum Psal. 119. v. ult.

Deinde quoque recordari debent, quales Dei gratia sint, nempe bonum pretiose acquisitum, quod Christus redemit, non auro & argento corruptibili: sed sanguine suo pretioso, 1. Petr. 1. 19. Act. 28. ideoque illud porro conservabit sibi, ut nemo de manu sua rapere illud possit, Ioh. 10. 29.

Tertio, ovicularum Christi est, ut vocem Pastoris sui audiant, qui enim semel gustavit, quam suavis est Dominus, Psal. 34. 9. is falsa doctrina non inescari se sinit, sed manet in pascuis salutiferis beatificæ veritatis, & subicit se regimini Servatoris sui, licet ratione sapientiam ejus, cujus non est numerus, capere nequeat. Psal. 147. vers. 5. mirificat enim Sanctos suos, Psal. 4. vers. 4. & tamen sapientia & veritate sua omnia ita moderatur, ut DEUM diligentibus omnia

Psalmus 119. Hymni: ubi dicitur: Quia in cælo, non habeo aliquid, sed in terra, non habeo aliquid.

nia in bonum cooperentur. Rom. 8. v. 28.

Quarid, oviculae Christi in ovili manent necesse est, ne velut hædi petulci septa transfiliant, & luporum præda exponantur. Impossibile enim est, eos qui semel illuminati sunt, Hebr. 6. 6. 2. Petr. 2. 20.

Quintid, oviculae Christi puræ sint oportet, ut abnegent impietatem & secularia desideria. Tit. 2. 12. Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt, Matt. 5. 8.

Requirit Christus oviculas pacificas & patientes, ne vincantur à malo, sed vincant in bono malum, Rom. 12. v. ult. compatiantur Christo, ut glorificentur, Rom. 8. 17.

Requirit oviculas subinde balantes & clamantes, h. e. sine intermissione & ferventer orantes, juxta illud: Invoca me, in die tribulationis, Ps. 50, 15.

Requirit oviculas ruminantes, h. e. ea, quæ in concionibus audiverunt revolventes, & domi filiis acuentes, Deut. 6. 7.

Id si præstiterimus, de fide ejus & providentia fideli minime dubitandum nobis erit, deducit enim velut ovem Joseph, Psal. 80, 2. oculi ejus aperti sunt, super omnes vias filiorum hominum, Jer. 32, 19. & sicut pusillum & magnum ille fecit, ita æqualiter cura est illi de omnibus, Sap. 6, 8.

III. *Unitatem Ecclesia amplectere.* Hic audimus Christum dicentem: fiet unum ovile, & unus Pastor, eoq; certam nobis notã suppeditat, ex qua veram suam Ecclesiam in his terris optime dignoscere queamus.

1. *Respectu unici Regis*, qui Christus ipse est, de quo Ezechiel prædixit: Erit unus omnium Pastor. c. 37, 29.

Recte proinde facimus quod ei soli adhærescamus. Est enim unus Mediator DEI

& hominum, 1. Tim. 2. vers. 5. Nec in alto quoquam salus est, Actor. 4. vers. 12.

2. *Respectu unici gregis*, Christus enim medium parietem maceræ solvens, utraq; (Judæos & Gentiles) fecit unum, Eph. 2, 14. ut jam unanimes uno ore glorificent Deum & Patrem Domini nostri Jesu Christi, Rom. 15, 6. superædificati sunt super unum fundamentum, nimirum Apostolorum & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Jesu Christo, Eph. 2, 19. Habent unum baptisma, Eph. 4, 6. unum Spiritum, à quo tanquam membra illi reguntur, 1. Cor. 12, 6. unam metam sibi præfixam, ad quam currant, quæ salus est animarum, 1. Petr. 1, 9. eadem media, quibus eò perduntur, verbum & Sacramenta, Rom. 10, 18. habent idem præmium sibi paratum, quamvis gradus distincti sint. Alia claritas Solis, alia claritas lunæ, 1. Cor. 15. 41. Interea omnes unam societatem habebunt cum Patre & Filio, in uno cælorum Regno, 1. Joh. 1, 3. & satiabuntur, cum excitati fuerint imagine ejus, Ps. 17, 15.

Ceremoniæ quidem, ut Pontificii nobis objiciunt, in omnibus Ecclesiis nostris non omnino eadem sunt: Verum Dissonantiæ jejunii, non rumpit consonantiam fidei. Sufficit quod in doctrina & fide consensus sit, per hanc enim uni Pastori nostro adhærescimus, ut sic unus Pastor & unum ovile maneat. Quod si huic fundamento constanter innitiamur, portæ inferorum non prævaldebunt adversum nos, Matth. 16. v. 18.

Adjüvet id nos Deus per & propter Christum, Amen.

DO-